

T R E Ś Ć Nr. 470

POŻYCZKI ZAGRANICZNE NIEMIEC W CIĄGU PIERWSZYCH 8 MIESIĘCY 1930 ROKU.	str. 1
EMISJE WEWNĘTRZNE W NIEMCZECH W CIĄGU PIERWSZYCH 6 MIESIĘCY R. B.	" 2
WZROST OSZCZĘDNOŚCI W NIEMCZECH.	" 3
STAN ZAPISÓW NA POŻYCZKĘ UPZEMYSŁOWIENIA W ROSJI SOWIECKIEJ .	" 4
POPRAWA SYTUACJI NA WALL-STREET .	" 5
ŚRODKI ZARADCZE PRZECIW FAŁSZOWANIU LISTÓW KREDYTOWYCH .	" 5
NIEBEZPIECZNA SPEKULACJA W HOLANDJI .	" 7
ROSYJSKIE DŁUGI PRZEDWOJENNE.	" 8
O STANIE KREDYTU W NIEMCZECH .	" 9
BANK WYPŁAT MIĘDZYKRAJOWYCH UTWORZY BANK KREDYTÓW ZIEMSKICH .	" 10
ROZWOJ BANKÓW ŁÓDEWSKICH .	" 10
POLITYKA BANKÓW AMERYKAŃSKICH W OKRESIE KRYZYSU .	" 11
BANKI AMERYKAŃSKIE , A KONJUNKTURA W STANACH ZJEDNOCZONYCH .	" 14

W I A D O M O Ś C I F I N A N S O W E , W A L U T O W E
I K R E D Y T O W E .

POŻYCZKI ZAGRANICZNE NIEMIEC W CIĄGU PIERWSZYCH 8
MIESIĘCY 1930 ROKU

"BERLINER TAGEBLATT" 2-go
września r.b. podaje następującą statystykę pożyczek
zAGRANICZNYCH NIEMIEC, emitowanych w okresie od 1 stycz-
nia do 1 września r.b. :

	1930 r.	1929 r.
Styczeń	2.9	27.9
luty	155.8	161.4
marzec	94.6	9.0
kwiecień	95.3	1.0
maj	54.4	3.5
czerwiec	1494.3	82.8
lipiec	63.7	1.4
sierpień	-	6.3
wrzesień		2.6
październik		36.0
listopad		3.0
grudzień		2.5

R a z e m 1961.0 336.5

w milionach marek .

W sierpniu r.b. nie zostały
zaciągnięte żadne pożyczki zagraniczne , co tłumaczy
się również tem, iż miesiąc czerwiec był dla świato-
wych rynków emisyjnych prawie wyłącznie miesiącem "nie-
nieckim". W ciągu tego miesiąca oprócz emisji pożyczki
reparacyjnej, której nominalna suma wynosiła 300 miljo-
nów dolarów, czyli 1.260 milionów mk., były emitowane
jeszcze inne pożyczki zagraniczne NIEMIEC, które "BERLI-
NER TAGEBLAT" oblicza na sumę 234.3 miliona mk. Razem
emisje obligacyj niemieckich w ciągu jednego tylko mie-
siąca czerwca dosięgły olbrzymiej sumy 1½ miljarda mk.

Zrozumiałe, że wobec tak wielkiego zaabsorbowania zagranicznych rynków emisyjnych niemieckimi obligacjami w ciągu czerwca r.b., następne miesiące mogły być tylko bardzo mało wydajne. To też widzimy, że w lipcu r.b. emisje obligacyj niemieckich zagranicą dosięgły zaledwie 64 milionów mk., a w sierpniu żadna publiczna subskrypcja walorów niemieckich nie była możliwa.

Nie należy z tego wnosić, aby NIEMCY w ciągu sierpnia nie otrzymały żadnych kredytów zagranicznych w innej postaci - poza publiczną subskrypcją obligacyj. Kapitałiści zagraniczni w lipcu i sierpniu r.b. wykazywali dość duże zainteresowanie niemieckimi listami zastawnymi w złocie /Goldpfandbriefe/ oraz obligacjami komunalnymi: te walory niemieckie były przeważnie zakupywane przez kapitalistów zagranicznych na giełdach RZESZY. Poza tem DEUTSCHE BAU-UND BODENBANK otrzymał w NOWYM JORKU roczny kredyt w wysokości 25 milionów mk. Ogólnie przypuszczają w NIEMCZECH, iż po wyborach do parlamentu RZESZY znacznie emisje niemieckie na giełdach zagranicznych znów będą podjęte.

EMISJE WEWNĘTRZNE W NIEMCZECH W CIĄGU PIERWSZYCH 8
MIESIĘCY R. B.

W cytowanym już artykule "BERLINER TAGEBLATT'u" z 2 września r.b. znajdujemy następujące obliczenie pożyczek wewnętrznych, emitowanych w ciągu pierwszych 8 miesięcy r.b.

	1930 r.	1929 r.
Styczeń	1.0	34.0
luty	88.0	78.0
marzec	10.0	24.5
kwiecień	39.0	17.5
maj	-	-
czerwiec	43.0	72.4
lipiec	5.0	-
sierpień	150.0	56.0
wrzesień		60.0
październik		-
listopad		2.0
grudzień		-
Razem	336.0	344.4

w milionach mk.

Naogół rozwój emisji wewnętrznych RZESZY NIEMIECKIEJ w ciągu pierwszych 8 miesięcy był względnie nieznaczny i nie o wiele przewyższał ruch na rynku emisyjnym w r. 1929, który był wyjątkowo słaby. Należy podkreślić, iż w ciągu pierwszych 8 miesięcy 1928 r. suma emisji wewnętrznych dosięgała 11 j a r d a mk., gdy tymczasem w ciągu tegoż okresu w r.b. nie przekracza $\frac{1}{3}$ tej sumy.

W ciągu sierpnia r.b. była dokonana tylko jedna emisja wewnętrzna kolei niemieckich na sumę 150 milionów mk. Bony kolei niemieckich należy raczej zaliczyć do obligów dłuższoterminowych, a nie długoterminowych, bo spłata ich /al pari/ będzie dokonana po latach 5. Warunki emisji były względnie korzystne, bo kurs emisyjny wynosił 95%, a oprocentowanie roczne stanowi 6%. W drodze publicznej subskrypcji została pokryta tylko połowa tej emisji, gdyż połowa jeszcze przed otwarciem subskrypcji była przejęta przez grupę banków berlińskich. W subskrypcji publicznej zapisy przewyższyły o 50 milionów mk. nominalną sumę oferowanych obligacji.

Poza emisją obligów kolei niemieckich na sumę 150 milionów mk., dokonana została również w sierpniu emisja listów zastawnych i obligacji komunalnych: te perjodyczne emisje przyniosły około 100 milionów mk.

WZROST OSZCZĘDNOŚCI W NIEMCZECH .

"BOERSEN-COURIER" z 2-go września r.b. podaje wykaz, według którego ogólna suma wkładów w niemieckich kasach oszczędności przewyższa dziesięć miliardów mk. /10.008.4 miliona mk. / Tyle wynosiły wkłady w dniu 1 sierpnia r.b.; w dniu 1 lipca ogólna suma wkładów wynosiła 9.911.9 miliona mk. Od końca grudnia 1929 r. do końca lipca r.b. zwiększenie wkładów stanowi przeszło 1 miliard mk. .

STAN ZAPISÓW NA POŻYCZKĘ UPRZEMYSŁOWIENIA
W ROSJI SOWIECKIEJ .

"PRAWDA" z 29-go sierpnia r.b. Nr. 238 zawiera następujące dane o stanie zapisów na pożyczkę wewnętrzną "PIATILETKA W 4 GODA" / plan pięcioletni w ciągu lat 4-ch/. Jest to zasadniczo pożyczka uprzemysłowienia, która ma umożliwić - jak wskazuje jej nazwa - wykonanie "piatiletki" w ciągu lat 4-ch.

Zapisy robotników i urzędników . . .	330.2	miljona rb.
" włościan	19.1	" "
" wśród pozostałej ludności . . .	18.7	" "

R a z e n 358.0 miliona rb.

Z tego efektywnie wpłacono do banków i innych instytucyj kredytowych w Z.S.R.R. zaledwie 35.5 miliona rb. W stosunku do ogólnej sumy zapisów na pożyczkę / t.j. 358 milj. rb. / stanowi to zaledwie 9.9%. W stosunku zaś do nominalnej sumy pożyczki, tak jak została ona ustalona przez CENTRALNY KOMITET WYKONAWCZY i RADĘ KOMISARZY w Z.S.R.R. / 850 milionów rb. / dotychczasowe wpłaty nie wiele przewyższają 4% .

"PRAWDA" podkreśla, iż kampanja dla realizacji pożyczki trwa już t r z e c i m i e s i ą c , a mimo to zapisy nie przewyższają d w ó c h p i ą t y c h sumy uchwalonej przez RADĘ KOMISARZY .

Zwłaszcza katastrofalnie przedstawiają się zapisy na pożyczkę ze strony ludności wiejskiej; mimo usilnego nacisku administracyjnego zapisy te stanowią zaledwie 19 milionów rb. W stosunku do preliminowanych zapisów subskrypcja ludności wiejskiej w poszczególnych okręgach w ciągu lipca i sierpnia stanowiła :

chłopi w okręgu moskiewskim	14%	
" na północnym Kaukazie	9.8	%
" w Syberji	5.9	%
" w okręgach nadwołżańskich . . .	6.2	% .

 POPRAWA SYTUACJI NA WALL-STREET .

"HAMBURGER NACHRICHTEN" z 2-go b.m. donoszą z NOWEGO JORKU, że mimo słabych obrotów na nowojorskim rynku akcyjnym zapanowała prawie ogólna tendencja **z w y ż k o w a** . Nawet akcje **k o l e j o - w e** , które z powodu niepomysłnych sprawozdań kolei amerykańskich wcale nie cieszą się popytem, mogły skorzystać z tej zmiany **w n a s t r o j u** . Przyczyniła się zaś do niej po części **p ł y n n o ś ć** gotówki, która nastąpiła po **przezwyciężeniu** chwilowego naprężenia wywołanego **u b y t k i e m** **z ł o t a** .

Za pieniądź dzienny płaci się na rynku oficjalnym przeciętnie **2%** , a na prywatnym nawet znacznie **m n i e j** . Za czynnik **h o s s o w y** WALL-STREET uważa także postępującą naprzód **r e - d u k c j ę** kredytów giełdowych . Według obliczeń NOWOJORSKIEGO BANKU FEDERALNEGO kredyty maklerskie od początku czerwca r.b. spadły o 1 miliard dolarów, a w porównaniu z najwyższym stanem w początku października ub.r. nawet o 3.7 miljarda dolarów . Za pomysłny objaw uważać należy wreszcie nieco **p e w n i e j - s z ą** sytuację na rynku **p o ż y c z k o w y m** . Wyjątek stanowi tylko **pożyczka** YOUNGA , która znowu doznała **o s ł a b i e n i a** kursu .

 ŚRODKI ZARADCZE PRZECIW FAŁSZOWANIU LISTÓW KREDYTOWYCH .

"BASLER NACHRICHTEN" z 2-go b.m. w szeroko zakreślonym artykule pod powyższym **n a - g ł ó w k i e m** wywodzą co następuje:

W ostatnich latach **koła** finansowe zaniepokojone są coraz bardziej **z a s t r a - s z a j ą c y m** **w z r o s t e m** fałszowanych akredytywów i listów kredytowych . To też kierownicy banków **ł a m i ą** sobie głowy nad odpowiednimi **ś r o d k a m i** **z a r a d c z e m i** przeciw temu **w z n a g a j ą c e m u** się **n i e b e z p i e c z e ń s t w u** . Oczywiście, że musiałyby to być

natury międzynarodowej, ponieważ zbrodniarze rekrutują się z różnych krajów. Już w 1927 r. odbyła się z inicjatywy UNION SYNDICALE DE BANQUIERS DE PARIS ET DE LA PROVINCE w PARYŻU KONFERENCJA kontynentu oraz w W. BRYTANJI i STANÓW ZJEDNOCZONYCH. Celem zaś jej było uchwalenie w spólnych środkach przeciw fałszowaniu akredytywów. Sama konferencja jednak nie doszła do uchwał, lecz wybrała tylko PODKOMISJĘ, która w listopadzie 1927 r. wypracowała projekt układu, który też po zaakceptowaniu go przez banki szwajcarskie i szereg banków w innych krajach wszedł w życie z dniem 1-go marca 1928 r. Ta sama podkomisja weszła później w skład MIĘDZYNARODOWEJ IZBY HANDLOWEJ, objawszy misję badania środków przeciw fałszowaniu listów kredytowych i czeków.

KONGRES MIĘDZYNARODOWEJ IZBY HANDLOWEJ zaś, który przed rokiem odbył się w AMSTERDAMIE zajął się już konkretnymi rezolucjami i tej komisji, dotyczącymi:

1/ używania specjalnie zabezpieczonego papieru,

2/ wytłaczanie kwoty ogólnej literami dziurkowanymi,

3/ ograniczenia ogólnej kwoty cyrkularnych listów kredytowych do 10 tysięcy dolarów lub równowartości,

4/ nieumieszczanie podpisu osoby uprawnionej na samym liście, a wreszcie,

5/ wyposażenia listu w tałon, którego każdorazowy odcinek wykazuje stojącą jeszcze do dyspozycji kwotę.

KONGRES AMSTERDAMSKI rezolucyj tych, przeciw którym podniosły się liczne głosy, nie przyjął, tak że narazie cała sprawa pozostała w zawieszeniu. Tymczasem jednak SZWAJCARJA wystąpiła z projektem, by wszystkie instytucje należące do ZWIĄZKU SZWAJCARSKICH BANKIERÓW podały sekretarjatowi nazwiska stwierdzonych fałszerzy weksli i dokumentów. Tym sposobem sekretarjat ten stanie się CENTRALĄ WYWIADOWCZĄ w tej materji. Ponadto zaś zaproponowano, by wszystkie banki zgłaszały w tym sekretarjacie wystawione przez nie listy kredytowe. Wystarczy zatem zapytać sekretarjat, celem stwierdzenia czy a w i z o istnieje, czy też nie? Wreszcie

zastanawiano się nad tem, czy nie należałoby wprowadzić asekuracji od ryzyka, wynikającego z fałszowanych listów kredytowych, a mianowicie drogą kolektywnego ubezpieczenia się wszystkich banków w zagranicznym towarzystwie asekuracyjnym, lub też przez zorganizowanie takiej asekuracji w samem ZWIĄZKU BANKIEROW.

NIEBEZPIECZNA SPEKULACJA W HOLANDJI .

"NIEUWE ROTTERDAMSCHES COURANT"

z 1-go b.m. w artykule pod powyższym nagłówkiem domaga się od zarządu giełdy amsterdamskiej i odpowiedzialnych firm emisyjnych w HOLANDJI, żeby nareszcie przedsięwzięły kroki przeciw awanturnikom zagranicznym, którzy zagnieździwszy się w latach powojennych na giełdzie amsterdamskiej do spółki z towarzyszami na giełdach międzynarodowych prowadzą niebezpieczną kampanję, mającą na celu wywołanie paniki i którzy z pomocą zakupów in blanco olbrzymie ciągną zyski. Nie jest zaś tajemnicą, iż ta "BANDA BAISSOWA" pochodzi z NIEMIEC i wyzyskuje w najpodlejszy sposób depresję, jaka tam obecnie panuje. Zagranica ona zaś w wysokiej mierze także interesem holenderskim. To też jej zachowanie się z czasem stało się niebezpieczestwem nie tylko narodowem, lecz wprost międzynarodowem.

Jest przeto rzeczą niezrozumiałą, że HOLANDJA dotychczas nie chce przedsięwziąć celem położenia kresu krócej robotcie tych piratów giełdowych. To zaś tenbardziej, jeśli się zważy, iż ich tranzakcje baissowe finansowane są przeważnie pieniędzmi holenderskim, a to bądź bezpośrednio, bądź też za pośrednictwem banków niemieckich. Banki holenderskie w szczególności po niewczasie dojdą do przekonania, iż ostatecznie padną ofiarą tych niebezpiecznych zagranicznych spekulantów kontrminowych. Publiczność bowiem z powodu licznych strat dotychczas już poniesionych musi w końcu stracić zaufanie do lokaty kapitału w walorach. Jest zatem konieczne, by wszystkie w grę wchodzące czynniki wspólnie zajęły się tą tak palącą kwestją. Czas najwyższy giełdę amsterdamską gruntownie oczyszczyć z tych międzynarodowych pasożytów.

 ROSYJSKIE DŁUGI PRZEDWOJENNE .

Swieżo ogłoszone sprawozdanie roczne SZWAJCARSKIEGO ZWIĄZKU BANKÓW zawiera m.in. następujące wywody, dotyczące rosyjskich długów przedwojennych :

Zabiegi o uregulowanie rosyjskich długów przedwojennych pozostały w 1929 r. również bez skutku . W ciągu tego roku nie zwołano MIĘDZYNARODOWEGO KOMITETU OCHRONY POSIADACZY ROSYJSKICH OBLIGACYJ PAŃSTWOWYCH I GMINNYCH , lecz ograniczył się do preforsowania licznych i nterpelacyj w PARLAMENCIE ANGIELSKIM , dotyczących poparcia jego zabiegów . Z odpowiedzi obecnego rządu brytyjskiego wynika jednakowoż , iż nie jest on widocznie skłonny wystąpić energicznie wobec ROSJI SOWIECKIEJ . Również i "SZWAJCARSKA KOOPERATYWA DLA ROSJI" nie była w możności przedsięwziąć skuteczną akcję .

Okazuje się zatem , iż problem regulacji rosyjskich długów przedwojennych może być rozwiązany tylko drogą porozumienia międzynarodowego . Dopóki jednak większość najpotężniejszych państw ze względów politycznych zarówno , jak i gospodarczych będzie utrzymywała z ROSJĄ SOWIECKĄ stosunki przyjazne , a nawet inwestowała tam nowe kapitały , mało jest widoków by sprawa długów przedwojennych , pomyślnie mogła być załatwiona . SZWAJCARJA stoi nadal na stanowisku , że w nawiązaniu stosunków handlowych z ROSJĄ SOWIECKĄ , jak i w udzielaniu jej kredytów należy zachować jaknajwiększą rezerwę . Zdaje ona sobie jednak sprawę , iż sama jest za słabą , by z pomocą wstrzymania kredytów zmusić mogła MOSKWĘ do sprawiedliwego traktowania obrabowanych przez nią wierzycieli.

 O STANIE KREDYTU W NIEMCZECH .

Berlińska "BOERSEN-ZEITUNG" z 4-go b.m. donosi z HAMBURGA, iż na odbytej tam konferencji NIEMIECKIEGO ZWIĄZKU kooperatyw, znany bankier MAX WARBURG imieniem CENTRALNEGO ZWIĄZKU NIEMIECKICH BANKÓW I BANKIERÓW zabrał głos, by omówić sytuację pieniądza w NIEMCZECH. W wywodach swych WARBURG zaznaczył, iż konferencja zajmie się także kwestją dróg, jakimi należy kroczyć, ażeby dla interesów znaleźć tani pieniądz. Z powodu panującego na całym świecie kryzysu zbytu, ceny surowców są niskie, przedsiębiorczość jest minimalna, ale mimo to pieniądz istnieje w porównywalnej ilości. Dlaczegożby więc właśnie w NIEMCZECH miał być najdroższy? Jeśli więc nasze organizacje gospodarcze będziemy utrzymywali w sposób jasny i zezwolimy stronie niezależnej na wykonywanie nad niem najściślejszej kontroli, a ponadto każde solidne przedsiębiorstwo zachowe odpowiedzialną wstrzeżność, wówczas i kredyt będzie w NIEMCZECH conajmniej tak tani, jak w innych krajach.

Nie zagranica bowiem rozstrzyga o wysokości stóp procentowych w NIEMCZECH, lecz my sami. Jeśli zaś kapitał niemiecki w tak zastraszającej mierze ucieka z kraju, to nie dziwnego, że zagranica traci do nas zaufanie. Nadoniar zagranica ten emigrowany pieniądz niemiecki lokuje w NIEMCZECH, czyli, że my sami przyczyniamy się do zubożenia pieniądza i podkopujemy nasz kredyt. WARBURG w końcu zaznaczył, iż odrodzenie życia gospodarczego i państwowego RZESZY po największej części zależy od tego, czy wszystko, co dotyczy administracji gospodarczej będzie kontrolowane przez stronę niezależną.

 WIADOMOŚCI BANKOWE.

BANK WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH UTWORZY BANK KREDYTÓW
ZIEMSKICH .

"BASLER NACHRICHTEN " z 3-go
b.m. podają, że BANK WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH w spół-
nie z wielkim szeregiem firm banko-
wych, a wśród nich: LAZARD BROTHERS, MENDELS-
SOHN, SCHROEDER, KREUGER i in., powoła w AMSTERDA-
MIE do życia wielki BANK KREDYTU ZIEMSKIEGO. Środki
do kredytów, które w głównej mier-
ze mają być udzielane EUROPIE ŚRODKOWEJ,
będą uzyskane z wielkiej pożyczki obli-
gacyjnej .

ROZWOJ BANKÓW ŁOTEWSKICH .

"BALTISCHE PRESSE" z 30-go
ub. m. w szeroko zakreślonym artykule pod powyższym
nagłówkiem wywodzi co następuje:

Przed wojną ŁOTWA posiada-
ła tylko dwa banki akcyjne, mianowicie: RYSKI
BANK KOMERCJALNY i MITAWSKI BANK KOMERCJALNY . W stycz-
niu zaś 1928 r. cyfra tych banków wyniosła już 20,
powstały one zaś głównie w latach 1923 i 1924. Nie
ulega wątpliwości, iż jest ich stanowczo za du-
żo . Znajdujące się bowiem na ŁOTWIE kapita-
ły są dla gospodarstwa niewystarczają-
jące, zaś nadmierna liczba banków przyczynia się
jeszcze bardziej do ich rozproszenia .
Ujawnia się to najlepiej w obliczeniach, do-
konanych przez doskonałego rzeczoznawcę łotewskiego,
WILHELMA GAILITA .

W styczniu 1914 r. kapitał
RYSKIEGO BANKU KOMERCJALNEGO wyniósł 160 milionów zł.

zaś dzisiejszy kapitał 20 banków akcyjnych wyniósł w styczniu 1927 r. : 79.7 miliona zł. Okazuje się zatem, iż kapitał wszystkich tych nowych instytucyj razem wynosi tylko 50% kapitału, jakim przed 13 laty dysponował sam RYSKI BANK KOMERCYJALNY . Bank ten przed wojną posiadał kapitał zakładowy w wysokości 10 milionów rb. w złocie i był jedną z największych instytucyj kredytowych w kraju , zaś wśród prowincjonalnych banków ROSJI zajmował drugie miejsce. Centrala znajduje się w RYDZE, zaś filje w DYNABURGU, MITAWIE, LIBAWIE , ROSITA i WINDAWIE .

Przedwojenny MITAWSKI BANK KOMERCYJALNY po wojnie został zamieniony na "CENTRALNY BANK ROLNY" . ŁOTEWSKI BANK AKCYJNY powstał w 1903 r. , zaś ŁOTEWSKI BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU rozpoczął czynność swoją w maju 1920 r. LIBAWSKI BANK KUPIECKI wyłonił się jako towarzystwo akcyjne ze STOWARZYSZENIA WZAJEMNEGO KREDYTU KUPIECTWA LIBAWSKIEGO. NORDISCHE BANK powstał w styczniu 1924 r. KOOPERATYWNY BANK TRANZYTOWY wreszcie został utworzony w 1921 r. do finansowania handlu tranzytowego , uprawianego przez WSZECHROSYJSKI ZWIĄZEK KOOPERATYW .

Celem zapobieżenia dalszemu wzrostowi banków akcyjnych , rząd łotewski w 1924 r. uważał za konieczne podwyższyć granicę kapitału zakładowego do 1 miliona złat . Podwyższenie to przyczyniło się też do zahamowania dalszego wzrostu banków akcyjnych , nie zdołało atoli spowodować redukcji już istniejących banków .

POLITYKA BANKÓW AMERYKAŃSKICH W OKRESIE KRYZYSU .

"NEW YORK HERALD" z 30-go sierpnia r.b. zamieszcza artykuł o pewnych istotnych zmianach , jakie nastąpiły w polityce banków amerykańskich . Polityka ta , która odznaczała się w pierwszej połowie 1930 r. wielkim liberalizmem , obecnie staje się coraz bardziej restrykcyjna : nie aprobując zasadniczo tej zmiany - przynajmniej w tych rozmiarach - "NEW YORK HERALD" wskazuje jednak, iż szereg przyczyn musiał spowodować pewien zwrot w dotychczasowych

metodach bankowych.

Dziennik ten rozpoczyna swoje wywody od stwierdzenia, iż sytuacja w rolnictwie STANÓW ZJEDNOCZONYCH była w ciągu ostatnich miesięcy oceniana zbyt pesymistycznie. Zbiory w STANACH ZJEDNOCZONYCH bynajmniej nie ucierpiały w tym stopniu, jak to początkowo sądzono, a zwłaszcza straty plantatorów bawełny są względnie nieznaczne. Dlatego też niepokój, jaki zapanował wśród bankowości amerykańskiej, a zwłaszcza wśród banków prowincjonalnych, które udzieliły farmerom znacznych kredytów, może być początkowo uzasadniony, ale obecnie niema żadnych podstaw. Znaczące jest jednak, iż zarówno sfery gospodarcze, jak i publiczność, niema żadnego zaufania do wiadomości o poprawie sytuacji w jakimkolwiek dziale przemysłu lub rolnictwa.

Rząd waszyngtoński jest, według "NEW YORK HERALD", winien tej nieufności "dó optymizmu amerykańskiego". Gdy rozpoczął się kryzys gospodarczy w końcu października 1929 r., wna wiano w publiczność, iż jest tylko chwilowa depresja: później, gdy okazało się jednak, że załamanie się konjunktury staje się coraz dotkliwsze, znów rząd waszyngtoński uspakajał społeczeństwo wna wiając weń, że na wiosnę 1930 r. kryzys przeminie. Tego rodzaju mylna ocena konjunktury przez HOOVERA i jego najbliższych doradców miała jaknajgorsze skutki i naraziła publiczność amerykańską na olbrzymie straty. W nadziei na szybką poprawę konjunktury, publiczność znów zaczęła gorączkowo zakupywać walory na giełdach STANÓW, przez co wywołana była gospodarczo zupełnie nieuzasadniona, a mimo to silna zwyżka na giełdzie nowojorskiej w kwietniu r. b. Ale nadzieje wiosenne tak propagowane przez rząd waszyngtoński całkowicie zawiodły i wskutek krachów, które nastąpiły w maju i w czerwcu, kapitaliści amerykańscy ponieśli miliardowe straty.

Niewątpliwie ta i na prognoza konjunktury przez miarodajne czynniki w WASHYNGTONIE wpłynęła również na zanik ostrożności wśród przemyśłowców i bankierów amerykańskich, których polityka bynajmniej nie była przystosowana do długotrwałego kryzysu, - a przeciwnie oparta była o optymizm idący z WASHYNGTONU. Straty przemyśłowców i banków nie dadzą się statystycznie ująć: są, z pewne dużo większe, niż straty giełdowe publiczności.

ności amerykańskiej . To też zrozumiałe jest, że przemysł i banki nie dowierzają żadnej wiadomości o poprawie konjunktury i starają się obecnie zachować krańcową ostrożność nawet tam , gdzie to może być zbędne .

Naogół jednak ostrożna polityka banków amerykańskich jest do pewnego stopnia uzasadniona, bo wiadomości o ewolucji konjunktury gospodarczej w lipcu i sierpniu r.b. bynajmniej nie brzmią pomyślnie . Niepokojącym objawem jest szybkie kurczenie się rynku wewnętrznego, jak to można wnosić ze statystyki handlu detalicznego . Obroty sklepów detalicznych w lipcu r.b. osiągnęły niebywale niski poziom , co jest powszechnie uważane za bardzo ważny symptom konjunkturalny . Jeszcze inne symptomy wskazują, że wbrew przewidywaniom rządu waszyngtońskiego, iż na wiosnę r.b. kryzys przemian - należy raczej liczyć się ze znacznym spotęgowaniem kryzysu na jesieni . Zmniejszyły się przewozy kolejowe zarówno towarowe, jak i osobowe , gwałtownie zmniejsza się produkcja stali, a fabryki samochodów nigdy jeszcze nie miały tak mało zamówień , jak obecnie . Zapasy na składach fabrykantów amerykańskich są nader znaczne , tak że oczekiwanie, aż te zapasy wyczerpią się , może trwać jeszcze długo .

Wreszcie jest jeszcze jeden czynnik , który z konieczności musi wpłynąć na politykę restrykcyjną banków amerykańskich, chociaż dotychczas może zwracano nań nadmierną uwagę . Jest to odpływ złota ze STANÓW ZJEDNOCZONYCH . Trudno ocenić rozmiary tego odpływu , ale zdaje się, iż nie będzie przewyższał 130 milionów dolarów . FEDERAL RESERVE BANK OF NEW YORK bynajmniej nie jest zaniepokojony tym odpływem i sądzi, iż banki federalne będą mogły sprostać sezonowemu zwiększeniu zapotrzebowania na kredyt w ciągu jesieni r.b. , nie podwyższając stopy dyskontowej . To zwiększenie ocenia NOWOJORSKI BANK FEDERALNY na pół miljarða dolarów .

BANKI AMERYKAŃSKIE, A KONJUNKTURA W STANACH
ZJEDNOCZONYCH .

W tym samym numerze "NEW YORK HERALD" / z 30-go sierpnia r.b. / zamieszcza inną notatkę, w której wskazuje, iż oświadczenie FEDERAL RESERVE BANK OF NEW YORK, jakoby zbędne było nawet wobec sezonowego napięcia / w ciągu jesieni r.b. / na rynku kredytowym podwyższenie stopy dyskontowej — było naogół bardzo nieprzychylnie nieprzyjęte przez sfery przemysłowe i finansowe NOWEGO JORKU. Polityka banków federalnych jest obecnie zupełnie pozbawiona kontaktu z życiem gospodarczym STANÓW; zwłaszcza podnoszą się gwałtowne zarzuty przeciwko polityce FEDERAL RESERVE BANK OF NEW YORK, który ma na względzie konjunkturę europejską i sytuację na giełdzie nowojorskiej, a nie istotny stan rynku pieniężnego w STANACH ZJEDNOCZONYCH .

Zarzucają mianowicie NOWOJORSKIEMU BANKOWI FEDERALNEMU, iż utrzymuje tak niską stopę dyskontową, aby spowodować wzrost na giełdzie nowojorskiej, albo w każdym razie nie dopuścić do dalszego obniżenia się kursów; pozatem niska stopa dyskontowa FEDERAL RESERVE BANK OF NEW YORK / 2½% / tłumaczona jest chęcią przyjscia z pomocą krajom europejskim w celu obniżenia powszechnego kosztów kredytu. Opinia amerykańska jednak jest niezadowolona z tego stanu rzeczy, bo po pierwsze niska stopa dyskontowa NOWOJORSKIEGO BANKU FEDERALNEGO w nieznacznym tylko stopniu wpływa na potaniecie kredytów gospodarczych w STANACH ZJEDNOCZONYCH, bo z taniego kredytu korzystają przede wszystkim banki, finansujące spekulację giełdową. Natomiast banki prowincjonalne mają daleko wyższe koszty kredytu i muszą też od wkładów płać wyższe odsetki. Po drugie — istnieje obawa, iż zniżka dyskonta wzmoże odpływ złota ze STANÓW, a co zatem idzie spowoduje zwięźlenie bazy kredytowej; być może dotkliwie restrykcje kredytowe.

Tu należy zwrócić uwagę, że pozostałe 11 banków federalnych posiada przeważnie stopę dyskontową o 1% wyższą od NOWEGO JORKU, co dowodzi, że w łonie FEDERAL RESERVE SYSTEMU istnieją różnice poglądów na politykę dyskontową .

